

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Skola: Gymnasieskola

Ansvarig (rektor): Helena Anderstedt

Planens giltighetstid: 2023/2024

Upprättad: 2023-08-10

Reviderad:

Kränkande behandling

Krav som uppställs enligt skollagen (2010:800) avseende plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska enligt 6 kap. 8 § se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av 2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen (2010:800) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Även vårdnadshavarna bör göras delaktiga i detta arbete, enligt prop. 2005/06:38, s. 89 f.

Delaktighet

Redogörelse för hur skolan arbetar för att göra eleverna delaktiga i arbetet med planen

Trygghetsteamet består av en elev per program och arbetar med planen mot diskriminering och kränkande behandling. Trygghetsteamet är med i hela processen, från att kartläggning görs till att åtgärder planeras.

Trygghetsteamets elevgrupp ska under nästa läsår träffa elevrådet för att fler elever ska bli delaktiga i arbetet med planen. Elevrådet kan i sin tur nå ut till alla klasser.

Trygghetsteamet har gjort ett årshjul som visar hur skolan ska arbeta med planen under läsåret.

Planen kommer att presenterats för all personal i augusti 2023. Mentorerna ska sen presenterat planen för eleverna med hjälp av en powerpoint som Trygghetsteamet har gjort.

Trygghetsteamet kommer att diskutera flera alternativ till att kartlägga hur eleverna upplever trygghet i skolan under läsåret 23/24.

Redogörelse för hur skolan arbetar för att göra vårdnadshavare delaktiga i arbetet med planen

Planen finns på Fridegårdsgymnasiets hemsida. Planen presenteras även av mentorerna på föräldramöten.

Redogörelse och utvärdering av föregående års plan

Redogörelse av vilka åtgärder som inplanerades i föregående års plan

Hälsofrämjande aktiviteter. Under läsåret 2022/2023 startade skolan hälsofrämjande aktiviteter. Planen var att det skulle finnas ett större utbud för eleverna att tillgå gällande aktiviteter på raster. Detta skulle bidra till att eleverna fick mer fysisk aktivitet och lära känna fler elever på skolan.

Trygghetsteamets två grupper har utvecklats under läsåret 2022/2023. Trygghetsteamet för personal har tagit hand om kränkingsärenden och arbetat med planen och då lagt fokus på åtgärderna i planen. Trygghetsteamet för elever har arbetat med planen.

Arbeta med skolans trivselregler.

Arbeta vidare med det hälsofrämjande och förebyggande årshjulet med teman; "Må bra", "Normer", och "Framtid".

Planering för att arbeta med skolkultur.

Redogörelse för hur de planerade åtgärderna i föregående års plan har genomförts

Hälsofrämjande aktiviteter. Hälsoteamet har träffat alla klasser under läsåret 2022/2023 och låtit klassen välja en aktivitet de vill utföra i idrottshallen. Det har även funnit lådor med bollar som alla elever haft tillgång till. Hälsoteamet har hjälpt till vid behov för att skapa en utedag för klasserna.

Personalens trygghetsteam har träffats en timme i veckan. Det har skapat förutsättningar för att hinna med att arbeta med både kränkingsärenden och det mer förebyggande arbetet med planen. Trygghetsteamet har fokuserat på att arbeta aktivt med åtgärderna i planen. Arbetet med Trygghetsteamet måste fortsätta utvecklas under läsåret 2023/2024. Trygghetsteamet för elever har träffat vid fyra tillfällen per termin och arbetat med åtgärderna i planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Personalens trygghetsteamet har tittat på de trivselregler skolan har. Elevgruppens Trygghetsteam har fått berätta hur mentorerna gör gällande trivselreglerna. Diskussion har förts gällande om elever följer dessa trivselregler och hur skolan kan göra för att reglerna ska följas. Detta behövs arbetas mer med under nästa läsår.

Det hälsofrämjande och förebyggande årshjulet har genomförts under läsåret 2022/2023 av skolkurator och SYV.

Skolan har arbetat med skolkultur under läsåret 2022/2023. Skolan har bjudit in en föreläsare för all personal i augusti 2022 som pratat om skolkultur. Trygghetsteamet har arbetat med skolkultur och skapat tre aktiviteter:

1. lovaktivitet vilket innebär att skolan har varit öppet under sportlov och påsklov för de elever som velat komma. Detta har gjorts för elever som vill vara i skolan under lovet av vilken anledning som helst. Det har skapat en möjlighet för elever att lära känna elever från andra program.
2. Torsdagshäng. Trygghetsteamet har under en rast på torsdagar funnits tillgängliga för elever som velat spela spel eller bara hänga med oss. Det har inte varit många elever som har kommit så nästa läsår ska Trygghetsteamet istället mingla ute bland eleverna.
3. Café aktivitet. Trygghetsteamet har vid ett tillfälle bjudit alla elever på fika och kahoot tävling i caféet. Syftet med detta har varit att elever ska få mer information om trygghetsteamet och att alla elever ska få umgås tillsammans.

Elevenkäten som eleverna svarade på vårterminen 2023 visar att antal elever som upplevt sig kränkta har minskat. Under vårterminen 2022 var det 37 elever som upplevt sig kränkta och vårterminen 2023 är det 25 elever som upplevt sig kränkta.

Utvärdering av genomförda åtgärder

Alla programlag har analyserat deras elevers enkätresultat.

Utvärdering har skett systematisk under läsåret och har utförts av Trygghetsteamet, skolledning och Elevhälsoteamet

Årets plan

Kartläggning och nulägesanalys

Tillgrund för årets plan ligger kränkningsärenden från förgående läsår och även elevenkäten som eleverna svarade på under vårterminen 2023.

Skolan har haft 6 kränkningsärenden under förra läsåret. Två av dem handlade om trakasserier utifrån diskrimineringsgrunden etnicitet. Fyra kränkningsärenden handlade om elever som upplevt sig kränkta av klasskamrater utan orsak i någon av diskrimineringsgrunderna.

Elevenkäten visar att 25 elever upplevt sig kränkta under läsåret 2022/2023. 13 av kränkningarna skedde i klassrummet, 8 i skolkorridoren och 5 på sociala medier. 15 elever upplever att de blev kränkta psykosocialt (tex utfrysning, grimaser, blickar m.m) och 12 elever upplever att de blev kränkta med ord. 20 elever upplever sig kränkta av andra elever och 7 elever upplever sig kränkta av personal.

Analys av orsakerna till riskerna för kränkande behandling

Elevernas trygghetsteam berättar att det förekommer skojbråk i skolan som kan gå överstyr. Det är svårt att vet hur eleverna upplever dessa "skoj", vad som upplevs roligt och vad som kan upplevas kränkande. Enligt enkätsvaren och information från eleverna i trygghetsteamet så gör inte alltid personal något när det hör negativa kommentarer mellan elever vilket elever i enkätsvaren berättar att de vill att personal ska göra. Elever uttrycker att de vill att fler i personalen säger ifrån och även att de vill ha fler vuxna som är i skolans miljöer.

Vissa av kränkningarna har handlat om konflikter som har behövts lösas.

Elever beskriver också att de får blickar och det är svårt att ta på vad det betyder och hur man ska lösa så att elever inte tittar på varandra på ett sätt som känns kränkande.

I elevenkäten så berättar elever att de vill ha mer sammanhållning i klasserna, i programmet och mellan olika program. Det finns även elever som beskriver att det redan finns en stark sammanhållning. Lär eleverna känna fler elever så gör det att de känner sig tryggare och trivs bättre i skolan.

Elever skriver även att de vill att skolan ska undervisa om kränkningar och kränkningars påverkan och vikten vid att alla elever har någon vuxen i skolan att gå till om något känns jobbigt.

Mål för det förebyggande arbetet

Ingen elev på Fridegårdsgymnasiet ska bli kränkt eller trakasserad

Redogörelse för de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkningar

[11545]

Identifierad risk: Elever vill ha mer saker att göra på rasterna och lära känna fler på skolan

Åtgärdsbeskrivning: Hälsöfrämjande aktiviteter. Under läsåret 2023/2024 kommer skolan att fortsätta arbeta med hälsofrämjande aktiviteter. Planen är att det ska finnas ett större utbud för eleverna att tillgå gällande aktiviteter på raster. Detta kommer att bidra till att eleverna får mer fysisk aktivitet och lära känna fler elever på skolan.

Ansvarig för åtgärd: Helena Anderstedt

Datum för uppföljning: 2024-04-22

Status: Planerad

; [11546]

Identifierad risk: Skapa trygghet för elever

Åtgärdsbeskrivning: Trygghetsteamets två grupper kommer att fortsätta utvecklas under läsåret 2023/2024. Trygghetsteamet för elever ska hitta ett till sätt att kartlägga elevers trygghet i skolan. Trygghetsteamet för personal kommer att arbeta med skolans kränkingsärenden, arbeta med planen fortlöpande och fokusera mer på de åtgärder som påbörjats under förgående läsår.

Ansvarig för åtgärd: Frida Jonsheden

Datum för uppföljning: 2024-04-22

Status: Planerad

; [11547]

Identifierad risk: Trygghet på skolan

Åtgärdsbeskrivning: Trivselreglerna ska presenteras för alla klasser vid skoluppstart. Hur gör mentorerna detta? Hur kan skolan få eleverna att följa trivselreglerna? Diskussion i EHT och programlagen för att sen diskutera vidare detta i klasserna.

Ansvarig för åtgärd: Helena Anderstedt

Datum för uppföljning: 2024-04-22

Status: Planerad

; [11548]

Identifierad risk: Skolan ska vara en trygg plats för alla elever

Åtgärdsbeskrivning: Planering för att arbeta med skolkultur. Skolan kommer att fortsätta arbeta med temat skolkultur under läsåret 2023/2024. Arbetet kommer inkludera både personal och elever. I arbetet ska det ingå diskussioner kring hur personal kan förebygga kränkningar, hur personal och elever kan säga till när kränkningar uppstår och ett bra bemötande. Planeringen kommer att ledas av rektor med stöd från skolutvecklingsgruppen och trygghetsteamet.

Ansvarig för åtgärd: Helena Anderstedt

Datum för uppföljning: 2024-04-22

Status: Planerad

Redovisa rutiner för akuta åtgärder och uppföljande insatser samt redogörelse för hur händelser och åtgärder ska dokumenteras

Barn, elever och vårdnadshavare kan skriftligt och muntligt rapportera upplevd kränkande behandling till skolpersonal och rektor. Anmälan om kränkande behandling görs av skolpersonal i DF Respons. Varje skolpersonal kan göra en sådan anmälan av en händelse där barn eller elev anser sig utsatt för kränkande behandling. Varje skolpersonal har en skyldighet att utgå från barns och elevers berättelser, men även från egna observationer och iakttagelser av beteenden och jargong.

En händelse där barn eller elev anser sig utsatt för kränkande behandling anmäls skyndsamt till rektor. Genom att anmälan görs i DF Respons får huvudmannen en notis om ärendet.

I Håbo kommuns samtliga verksamheter används DF Respons. Det digitala systemet ger stöd i arbetet enligt kommunens gemensamma process för hantering av kränkande behandling, och säkerställer att ingen del i beslut och utredning kan hoppas över eller förbises.

Rektor eller den rektorn utser till utredare ska utreda händelsen. Om det är rektorn som uppges ha kränkt en elev så ska huvudmannen utreda händelsen.

En utredning syftar till att klarlägga huruvida barn eller elev har utsatts för kränkande behandling eller inte, samt vad den eventuella kränkningen bestod av. I utredningen ska säkerställas att det enskilda barnet eller eleven får komma till tals. Vidare ska även andra inblandade få en möjlighet att ge

sin bild av det inträffade samt hur de upplever situationen. Allt arbete och samtliga samtal ska dokumenteras i DF Respons.

För det fall utredningen visar att ett barn eller en elev har utsatts för kränkande behandling ska skäligen åtgärder vidtas för att förhindra ytterligare kränkande behandling. Utifrån vad utredningen visar bedöms vilka åtgärder som ska vidtas. Utifrån händelsens karaktär och omständigheter i det enskilda fallet kan en utredning komma att variera i sin omfattning.

Åtgärderna ska följas upp och utvärderas för att se om de har haft önskad effekt. För det fall utvärdering och uppföljning visar att åtgärderna inte har haft önskad effekt ska dessa förändras och intensifieras utifrån vad uppföljning och utvärdering visar.

Ärendet avslutas först när kränkningen har upphört. Det är bara rektor som kan avsluta ett ärende om kränkande behandling i DF Respons.

Håbo kommun har en beslutad och antagen process för arbetet med att förhindra kränkande behandling enligt 6 kap. 10 § skollagen. Processen finns bifogad till detta dokument.

Diskriminering

Krav som uppställs enligt diskrimineringslagen (2008:567) avseende dokumentering av arbetet med aktiva åtgärder

Av 3 kap. 20 § framgår att utbildningsanordnaren varje år skriftligen ska dokumentera arbetet med aktiva åtgärder enligt 16 och 18 §§.

Dokumentationen ska innehålla

1. en redogörelse för alla delar av arbetet som det beskrivs i 2 och 3 §§,
2. en redogörelse för de åtgärder som vidtas och planeras enligt 18 §, och
3. en redogörelse för hur samverkansskyldigheten enligt 19 § fullgörs.

Aktiva åtgärder är enligt 3 kap. 1 § ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Av 3 kap. 16 § framgår att utbildningsanordnaren inom ramen för sin verksamhet ska bedriva ett arbete med aktiva åtgärder på det sätt som anges i 2 och 3 §§.

I 3 kap. 18 § står det att utbildningsanordnaren ska ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Utbildningsanordnaren ska följa upp och utvärdera de riktlinjer och rutiner som finns enligt första stycket.

I 3 kap. 2 § förklaras att arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att

1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,
2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och
4. följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3. Lag (2016:828).

Av 3 kap. 3 § framgår att arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande och att åtgärder ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt.

I arbetet med aktiva åtgärder ska utbildningsanordnaren enligt 3 kap 19 § samverka med dem som deltar i sådan utbildning som avses i 15 § (barn, elever, studenter) och med anställda i verksamheten.

Samverkan

Redogörelse för hur skolan arbetar med samverkan

Skolan har ett årshjul för hur arbetet med planen ska genomföras under läsåret. Planen presenteras för personal under augusti och mentorer presenterar planen för eleverna med hjälp av en presentation som Trygghetsteamet gjort. Elevernas trygghetsteam består av en elev per program som träffas vid 4 tillfällen per termin. Fokus i denna grupp är att arbeta med planen under hela läsåret. Kuratorerna som är delaktiga i Trygghetsteamet för både elevgruppen och personalgruppen har ett tätt samarbete med elevhälsans personal.

Under vårterminen när eleverna svarat på enkäten som ligger till grund för planen så analyserar programlagen deras elevers enkätresultat. Programlagen får diskussionsfrågor från Trygghetsteamet och programutvecklarna från varje program ska sen presentera deras analys för skolutvecklingsgruppen, elevhälsa och ledningen på skolan. Utifrån denna analys skapas nya mål och åtgärder för nästkommande läsår.

Redogörelse av verksamhetens löpande arbete med aktiva åtgärder

Redogörelse av undersökningen om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten

Sexuella trakasserier

1. Mycket liten

Kommentar risk sexuella trakasserier

I skolans elevenkät framkom det ingen elev som upplevt sig sexuellt trakasserad

Trakasserier

2. Liten

Kommentar risk trakasserier

I skolans elevenkät framkom det att 25 elever har upplevt sig blivit kränkta under läsåret 22/23. 10 elever har upplevt sig blivit trakasserade under läsåret.

Diskriminering på grund av etnisk tillhörighet

2. Liten

Kommentar risk diskriminering på grund av etnisk tillhörighet

I skolan elevenkät framkom det att 2 elever upplevt sig diskriminerad utifrån diskrimineringsgrunden etnisk tillhörighet. Det finns 2 kränkningsärenden där eleverna upplevt sig trakasserade utifrån diskrimineringsgrunden etnisk tillhörighet.

Diskriminering på grund av ålder

1. Mycket liten

Kommentar risk diskriminering på grund av ålder

I skolan elevenkät framkom det att 1 elev av 333 elever upplevt sig diskriminerad utifrån diskrimineringsgrunden ålder.

Diskriminering på grund av funktionsnedsättning

1. Mycket liten

Kommentar risk diskriminering på grund av funktionsnedsättning

I skolans elevenkät framkom det att 1 elev av 333 elever upplevt sig diskriminerad utifrån diskrimineringsgrunden funktionsnedsättning.

Diskriminering på grund av religion/trosuppfattning

2. Liten

Kommentar risk diskriminering på grund av religion/trosuppfattning

I skolans elevenkät så framkom det att 1 av 333 elever upplevt sig diskriminerad utifrån diskrimineringsgrunden religion/trosuppfattning. Ett kränkningsärenden finns det 1 elev som upplevt sig trakasserad utifrån diskrimineringsgrunden religion/trosuppfattning.

Diskriminering på grund av sexuell läggning

1. Mycket liten

Kommentar risk diskriminering på grund av sexuell läggning

I skolans elevenkät så framkom det att 1 av 333 elever upplevt sig diskriminerad utifrån diskrimineringsgrunden sexuell läggning.

Diskriminering på grund av könsöverskridande identitet/uttryck

1. Mycket liten

Kommentar risk diskriminering på grund av könsöverskridande identitet/uttryck

I skolans elevenkät så framkom det att 2 elever av 333 elever upplevt sig diskriminerad utifrån diskrimineringsgrunden könsöverskridande identitet/uttryck

Diskriminering på grund av kön

2. Liten

Kommentar risk diskriminering på grund av kön

I skolans enkät framkom det att 4 av 333 elever upplevt sig blivit diskriminerad utifrån diskrimineringsgrunden kön.

Risk för repressalier

1. Mycket liten

Kommentar risk för repressalier

Det finns ingen elev som, utifrån skolans kartläggning, blivit utsatt för repressalier.

1. Mycket liten

Redogörelse av analysen av orsaker till upptäckta risker och hinder

I elevenkäten om diskriminering svarar 4 av 333 elever att de upplevt sig diskriminerade utifrån diskrimineringsgrunden kön. Dessa elever beskriver att de upplevt att en pedagog har gjort skillnad på elever utifrån kön. Exempelvis beskriver en elev att hen blivit sämre behandlad av en lärare för att hen är en tjej.

Det är svårt att använda svaren från elevenkäten gällande andra diskrimineringsgrunder än kön då elever har skrivit om diskrimineringen på ett sätt som visar att det inte handlat om en diskriminering utan en kränkning från en annan elev.

Redogörelse av planerade och genomförda åtgärder

[11549]

Identifierad risk: Elever ska känna sig trygga med den personal som finns på skolan

Åtgärdsbeskrivning: Arbeta med skolkultur under läsåret 2023/2024. Personal behöver diskutera relationer och bemötande. Ett ständigt samtal

bör äga rum i kollegiet. Vissa veckor ska programlagen ägna sig åt att samtal kring olika case som handlar om de olika diskrimineringsgrunderna.

Ansvarig för åtgärd: Helena Anderstedt

Datum för uppföljning: 2024-04-22

Status: Planerad

; [11550]

Identifierad risk: Förhindra diskriminering utifrån diskrimineringsgrunden kön

Åtgärdsbeskrivning: Rektor följer upp betygsättning utifrån kön. Dessa resultat tillsammans med enkätsvaren och andra enkäter (storstockholms gymnasieenkät och skolinspektionens enkät) får programlagen ett diskussionsunderlag

Ansvarig för åtgärd: Helena Anderstedt

Datum för uppföljning: 2024-04-22

Status: Planerad

; [11551]

Identifierad risk: Att i ett tidigt skede arbeta mot diskriminering

Åtgärdsbeskrivning: Om det uppkommer någon/några som känner sig diskriminerad utan att för den skull känna att det är tillräckligt för en anmälan så hanterar rektor det ändå genom samtal med elever och berörd personal. Dokumentation och uppföljningar görs.

Ansvarig för åtgärd: Helena Anderstedt

Datum för uppföljning: 2024-04-22

Status: Planerad

; [11552]

Identifierad risk: Alla elever behöver en trygg vuxen på skolan

Åtgärdsbeskrivning: Alla programlag ska göra en kartläggning kring elever i klasserna. Kartläggningen ska säkerställa att alla elever har en relation till någon pedagog i arbetslaget.

Ansvarig för åtgärd: Helena Anderstedt

Datum för uppföljning: 2024-04-22

Status: Planerad

Redogörelse av uppföljning och utvärdering

Under vårterminen får alla programlag deras elevers enkätresultat och gör en analys utifrån diskussionsfrågor från Trygghetsteamet.

Utvärdering sker systematisk under läsåret av Trygghetsteamet, skolledning och Elevhälsoteamet

Redovisning av riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier

Riktlinjer för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier | Riktlinjer trakasserier.docx [129,04 kB]

Uppföljning och utvärdering verksamhetens riktlinjer och rutiner som finns för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier

Skolan utvärderar kontinuerligt de förebyggande åtgärderna och rutinerna för att förhindra trakasserier och kränkande behandling. Skolan vidtar också åtgärder för att hela tiden förbättra och anpassa rutiner baserat på resultatet av utvärderingar som görs.

Definitionen av kränkande behandling och diskriminering

Kränkande behandling

Kränkande behandling: Ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller elevs värdighet.

Diskriminering

Direkt diskriminering: Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering: Att någon missgynnas genom tillämpningen av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer som tillhör en personkrets som omfattas av diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Bristande tillgänglighet: Att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning och som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag eller annan författning och med hänsyn till:

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
- andra omständigheter av betydelse

Trakasserier: Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier: Ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Instruktioner att diskriminera: Order eller instruktion att diskriminera någon enligt de fem punkterna och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denne åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

De sju diskrimineringsgrunderna

Kön: Att någon är man eller kvinna eller har för avsikt att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Att någon inte identifierar sig som man eller kvinna eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet: Nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Religion eller annan trosuppfattning: Det finns ingen definition av detta begrepp i lagstiftningen. I praktiken är det domstolarna som närmare definierar innebörden av begreppet. En sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning omfattas, exempelvis buddism, ateism eller agnosticism vars grunder för åskådning har ett naturligt samband eller är jämförbara med religion. Etiska, filosofiska eller politiska åskådningar faller utanför begreppen.

Funktionsnedsättning: Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning: Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (alla individer anses i princip höra till någon av de tre kategorierna).

Ålder: Uppnådd levnadslängd.